

Hønefoss Skiskytterklubb
c/o Sissel Røed Waaler
Østbyveien 30
3512 Hønefoss

Ringerike kommune
Reguleringsavdelingen
Postboks 123 Sentrum
3502 Hønefoss

Hønefoss 26.juni 2026

HØRINGSUTTALELSE TIL 519 BØRDALSMOEN – BEGRENSA HØRING PLANUTVIDELSE MED MOTFYLLING

Hønefoss Skiskytterklubb (HSSK) viser til begrenset høring på reguleringsplan 519 Børdalsmoen.

I endringsdokumentet kommer det fram at det er behov for en motfylling, som vil berøre eksisterende rulleskiløype. HSSK vil presisere at det som beskrives som en rulleskiløype er en lysløype som prepareres av HSSK om vinteren. Hele traseen er belyst fra lamper (LED) i lyktestolper langs løypa. Lysene tennes om høsten og løypene er ett viktig bilfritt tur-, rekreasjons- og treningsområde for befolkningen i Hønefoss og klubbens medlemmer. Det er organisert treningsaktivitet i anlegget hele året.

Det vises til reguleringsplan for Hovsmarka skiløyper. Det vil ikke igangsettes opparbeidelse av ny trasé før Treklyngen Industripark er i en prosess med å realisere sitt prosjekt, som er planlagt i området hvor løypene ligger i dag.

HSSK har *tinglyst bruksrett* på eksisterende løype og *kan ikke akseptere overfylling av løypene uten kompenserende tiltak*, som muliggjør fortsatt utnyttelse av løypene hele året.

Det er i så tilfelle utbyggers ansvar å opparbeide erstatningsløype med lysanlegg, med minimum samme standard som dagens løyper. Det er viktig at ny løype har samme lengde og antall høydemeter for å opprettholde den konkurransestandard løypene har i dag. HSSK skal ikke være skadelidende i denne prosessen.

Det fremgår av dokumentet «Begrenset høring reguleringsplan Børdalsmoen» at drift og vedlikehold av løypa er kommunens ansvar. Vi vil opplyse om at det er Hønefoss Skiskytterklubb som alene drifter og vedlikeholder lysløypa.

Med vennlig hilsen,

Styret i Hønefoss Skiskytterklubb
Sissel Røed Waaler (leder)

Fra Ingrid Strande, Haldenveien 41, 3515 Hønefoss, epost: ing20stra@gmail.com

Til Ringerike kommune
postmottak@ringerike.kommune.no

Kopi til Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, sfospost@statsforvalteren.no
Buskerud fylkeskommune, post@bfk.no
FNF Buskerud, buskerud@fnf-net.no

519 Børdalsmoen- begrenset høring

Viser til brev fra kommunen dat. 10.06.26.

Viser også til mine uttalelser til plan 519 Børdalsmoen – dat. 09.12.2024, 02.04.25, 02.12.25.
Innholdet i disse uttalelsene står fortsatt ved lag, der hovedbudskapet er at Børdalsmoen ikke må nedbygges. Nedenstående uttalelse er derfor mest aktuelt i forhold til ev. utbyggingsvedtak.

Utvidet planområde, saksdokumenter etter offentlig høring mv.

Betenkning: Dersom utvidet planområde hadde blitt sendt på offentlig høring og ikke bare på begrenset høring i vinter, så hadde nedenstående bemerkninger angående landskap kunne blitt tatt opp da. Nå kommer man på etterskudd med viktige planforhold og som offentligheten burde fått innsyn i, og med anledning til å uttale seg til på et tidligere tidspunkt.

Ved offentlig planhøring høsten 2025 forelå ikke fullstendig Teknisk plan fra Terra. Terraplanen er datert mars 2026. I Terraplanen omhandles foruten det utvidete planområdet, også flere viktige forhold ved planen og som burde vært med i høring tidligere. Dette gjelder bla de virkningene av de omfattende fyllingene også mot øst og syd; ikke bare i det utvidete planområdet. Det synes å gå fram av saken at terrenginngrep/masseforflytninger/skjæringer/fyllinger vil måtte pågå i lang tid.

Jeg mener derfor at følgende må inngå i planmaterialet som skal til videre behandling:

- Planområdet inndeles både i geografiske og tidsavgrensede utbyggingssoner i forhold til gjennomføring. Dette må nedfelles både i plankart, ved illustrasjoner og i rekkefølgebestemmelser, slik at det blir juridisk bindende.*
Dette bl a for å sikre fri ferdsel for befolkningen i hele rundløypenettet i hele byggeperioden. Plandokumentene gir inntrykk av at friluftslivet blir godt ivaretatt i og med opprettholdelse av smale korridorer i et rundløypenett. Dette vil ikke fungere i praksis med mindre det sikres ved bindende sonneinndeling mht. inngrep og istandsetting.
- Landskap; nær og fjernvirkning må visualiseres. Avbøtende landskapstiltak må settes inn både i byggeperioden(e) og ved ferdigstilling. Det holder ikke at fyllinger mv skal revegeteres ved ferdigstilling.*
Planen mangler informasjon og beskrivelse av avbøtende tiltak i forhold til de store endringene som skjer i landskapet (ref. statiske snitt mm fra bla.Terraplanen) Endringene påvirker opplevelseskvaliteter for alle som ferdes i området (nærvirkning) eller også som har innsyn til området fra mange kanter (fjernvirkning). For friluftsliv/folkehelse er opplevelsen av omgivelsene helt vesentlig (persepsjon). En mangel i planmaterialet er at terrenginngrepene ikke er synliggjort i forhold til landskapsbildet. I Teknisk plan av mars

2026 – og som ikke var tilgjengelig ved høringa høsten 2025, vises kun noen statiske snitt (uten tegnforklaring). En kan fornemme virkningene rent landskapsmessig, men formgivning og reparasjon/revegetering er ikke redegjort for. Bør visualiseres. Inngrepene har store landskapsmessige konsekvenser i lang tid - også for områdene i øst og syd, - ikke bare for planutvidelsen i vest. Avbøtende tiltak må derfor inngå og synliggjøres i planmaterialet. Avbøtende tiltak må iverksettes i de forskjellige stadiene av utbyggingen. Delområder må ferdigstilles, - inklusive revegetering, - før inngrep i nye delområder finner sted.

I KU ble landskapsverdiene undervurdert. Det ble konkludert med at tiltaket utgjør *ubetydelig endring* i landskapet! Fjernvirkning, nærvirkning, opplevelsesverdien i/av landskapet ble stemoderlig behandlet både når det gjaldt terrenginngrep og forholdet til den voluminøse, høye bygningsmassen.

Det ble fremsatt at utbygginga ville gi liten visuell virkning(!) og at den følger eksisterende utbyggingsmønster i området. Hvilket utbyggingsmønster som vises til, er fortsatt uklart. Børdalsmoen henger ikke landskapsmessig visuelt sammen med f.eks Kilemoen eller Hensmoen industriområder. Børdalsmoen er en av få furumoer på Ringerike som fortsatt er intakt som naturområde. Landskapsformen med den paddeflate skogkledte moen som «faller ned» i til dels bratte, dramatiske ravinedaler på alle kanter er identitetsskapende for Ringerikslandskapet. Dette er en viktig geologisk formasjon, og som ikke er så vanlig ellers i landet. Dette momentet er underkommunisert/til dels neglisjert i Børdalsmoplanen. Må rettet opp ved videre saksbehandling.

3. Det må opparbeides en erstatningstrasé like vest for eksisterende lysløype der denne berøres av motfyllinga. Dette må nedfelles i rekkefølgebestemmelser til plan 519.

Eksisterende løype som blir ødelagt i og med motfylling, er ei svært viktig ferdselsåre hele året og for alle kategorier brukere. For å opprettholde løypene i denne delen av Hovsmarka mens utbygging foregår på Børdalsmoen, er det derfor viktig at det blir anlagt en helårlig erstatningsløype like vest for anleggsområdet/fyllingsfoten i vest. Traséen må kunne benyttes under hele anleggsperioden og må opparbeides før eller samtidig med at motfyllingsprosjektet starter. *Tas inn i rekkefølgebestemmelsene.*

Pkt 2. over om landskapsvirkning angår også dette pkt. 3. I løypa mellom Børdalsmoen og Tyrimyra, har en idag følelsen av å være litt utafor allfarveg, noe som er positivt sett i forhold til at man er så nær byen. En beveger seg i et landskapsavsnitt med skog/myr/terrengformer som gir interessante variasjoner i opplevelseskvalitetene i Hovsmarkaområdet. Det er de små landskapsavsnittene som tilsammen gjør dette friluftsområdet hverdagsspennende - selv om Børdalsmoen/Hovsmarka ikke er så stor i utstrekning. Disse små natur- og landskapsavsnittene påvirker også leveområdene for plante- og dyrelivet og gir småskala, trivelige opplevelser for alle som ferdes her.

Konklusjon:

1. Planområdet må inndeles i geografiske og tidsmessige utbyggingssoner i forhold til gjennomføring, slik at delområder fullføres før nye starter opp. Nedfelles i plan og bestemmelser
2. Landskapsvirkninger; nær og fjern- må redegjøres for i ulike stadier av utbyggingen for hele planområdet. Avbøtende tiltak må dokumenteres. Dette er viktig siden dette ikke har vært redegjort for gjennom offentlig høring, - noe som er en manko i saken.
3. Ny løypetrasé vest for motfyllinga må sikres gjennom planbestemmelsene. Ny løype må etableres før motfylling vest i planområdet starter.

Ringerike orienteringslag (ROL)

v Kristian Kihle, tlf 905 05 961

leder@ringerike-o-lag.net

www.ringerike-o-lag.net

Ringerike kommune

postmottak@ringerike.kommune.no

29. juni 2026

HØRINGSUTTALELSE TIL 519 BØRDALSMOEN – BEGRENSA HØRING PLANUTVIDELSE MED MOTFYLLING

Ringerike o-lag (ROL) viser til begrensa høring av reguleringsplan 519 Børdalsmoen, og til Ringerike kommunes brev til ROL datert 21. mai d.å. om status for reguleringsplanene i Hovsmarka-Børdalsmoen.

Vårt utgangspunkt er at vi ønsker hele området Hovsmarka – Børdalsmoen bevart som et nærfriluftsområde for idrett og friluftsliv med den store betydning det har for trivsel og helse for befolkningen i byen og regionen. Sekundært ønsker vi at størst mulig del av området kan brukes lengst mulig til idrett og friluftsliv.

Planutvidelsen innebærer areal til å etablere en motfylling nedenfor Børdalsmoen i nåværende trase for lysløypa. Dersom reguleringsplan 511 Tyrimyra realiseres raskt og før det skal etableres motfylling, har planutvidelsen liten betydning. Dersom realisering av reguleringsplan Tyrimyra fortsatt trekker ut i tid, vil motfyllinga ha store negative konsekvenser for bruk av området og lysløypa spesielt – særlig i en anleggsperiode, inntil området eventuelt tas i bruk til næringsformål. For o-idretten er lysløypa særlig viktig for nybegynneraktivitet og for å kunne tilby orientering for mennesker med funksjonsnedsettelse.

ROL mener det må etableres en alternativ turveg /lysløype når motfyllinga etableres slik at den eksisterende rundløypa kan brukes helt fram til reguleringsplan Tyrimyra eventuelt realiseres. Slike muligheter til rundtur har stor betydning for alle brukere. Dette bør skje uavhengig av om det anlegges ny lysløype/skiskytterløype i samsvar med reguleringsplan for Hovsmarka skiløyper. Vi forutsetter at skiskytternes interesser blir ivare tatt av Ringerike kommune uavhengig av realisering av reguleringsplan Tyrimyra med rekkefølgekravene der.

Vennlig hilsen
Ringerike o-lag
Kristian Kihle (leder)

Kopi: Ringerike idrettsråd, Fossekallen il, DNT Ringerike, FNF Buskerud

RINGERIKE KOMMUNE
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Vår dato: 29.06.2026

Vår ref.: 202420099-19 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 21/7782-119

Saksbehandler: Ole-Jakob Sande/

22959545/ojs@nve.no

NVEs uttalelse til begrensa høring av forslag til endring av 519 detaljregulering for Børdalsmoen i Ringerike kommune

Vi viser til brev datert 10.06.2026. Saken gjelder begrensa høring av forslag til endring av forslag til detaljregulering for 519 Børdalsmoen i Ringerike kommune. Det er gjort justeringer i planforslaget etter høring og offentlig ettersyn, for blant annet å svare ut innsigelser til planen fra NVE.

NVE er nasjonal sektormyndighet for flom, erosjon, skred, vassdrag, grunnvann og energi. I tillegg veileder vi om forebygging av skader fra overvann og forvaltning av vassdrags- og energirelaterte kulturminner. Som høringsinstans i saker etter plan- og bygningsloven skal vi bidra til at nasjonale og vesentlige regionale interesser innenfor våre saksområder blir ivaretatt.

NVEs uttalelse

NVE trakk innsigelser til reguleringsplanen i brev datert 30.04.2026 etter forespørsel fra kommunen. Grunnlaget for å trekke innsigelsen var m.a. at planområdet var utvidet som skissert i avgrensa høring. NVE er dermed forelagt forslag til endring tidligere, og har ikke merknader til revidert planforslag ut over innholdet i vårt brev av 30.04.2026.

Husk å melde inn fareutredninger og grunnundersøkelser

Naturfareutredninger skal meldes inn til NVE og grunnundersøkelser meldes til NGU via NADAG, se plan- og bygningsloven § 2-4 og [Forskrift om pliktig innmelding av grunnundersøkelser og naturfareutredning](#). Dere finner mer informasjon på NVEs nettsider under [Meld inn naturfareutredninger](#).

Kommunens ansvar

Kommunen har som plan- og bygningsmyndighet ansvaret for at det blir tatt nødvendig hensyn til våre saksområder i arealplaner, dispensasjoner og tiltak etter plan- og

byggningsloven. Dette gjelder uavhengig av om NVE har gitt råd, uttalelse eller innsigelse til saken.

Her finner dere mer informasjon om NVEs saksområder

Vår uttalelse i saken er ikke nødvendigvis uttømmende. Her finner dere mer veiledning og verktøy dere kan bruke for å ivareta våre saksområder:

- [Kartbasert veileder for reguleringsplan](#) som leder dere gjennom alle våre saksområder og gir dere verktøy og innspill til hvordan våre tema skal ivaretas i reguleringsplaner,
- [Veileder: Unngå innsigelse fra NVE i arealplaner](#) og
- våre nettsider om [arealplanlegging](#).

Dere kan ta kontakt med oss dersom det er behov for mer konkret veiledning.

Med hilsen

Peer Sommer-Erichson
Fung. seksjonssjef

Ole-Jakob Sande
Senioringeniør

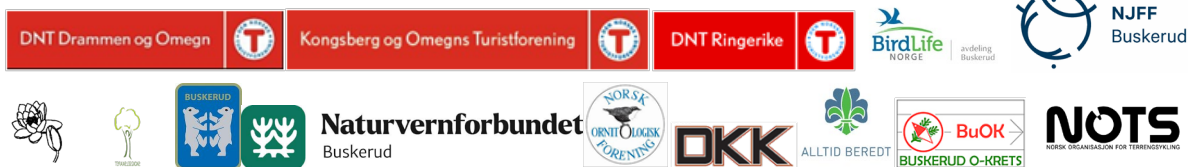
Dokumentet blir sendt uten underskrift. Det er godkjent etter interne rutiner.

Mottakere:

RINGERIKE KOMMUNE

Kopimottakere:

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS

Ringerike kommune
Postboks 123 Sentrum
3502 Hønefoss

Kopi:
Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus
Buskerud Fylkeskommune

Drammen, 13. desember 2024

Dette brevet sendes på vegne av Birdlife Buskerud, DNT Drammen og Omegn, Kongsberg og Omegns Turistforening, DNT Ringerike, Norges Jeger- og Fiskerforbund Buskerud, Vestmarka krets av Norges speiderforbund, Naturvernforbundet i Buskerud, Drammen klatreklubb, Buskerud KFUK-KFUM Speidere, Buskerud orienteringskrets, NOTS Drammen og Omegn, Buskerud Botanisk forening, Skogselskapet i Buskerud og Telemark.

519 Detaljregulering for Børdalsmoen

Uttalelse fra Forum for Natur og Friluftsliv Buskerud

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Buskerud er et samarbeidsnettverk bestående av 14 regionale natur- og friluftslivsorganisasjoner i Buskerud fylke. Til sammen representerer vi i overkant av 30.000 medlemmer med betydelige allmenne interesser og kunnskap innen naturvern, landskap og friluftsliv.

Vi viser til detaljregulering for 519 Børdalsmoen i Ringerike kommune, og ønsker å komme med et innspill til den innledende fasen, før planen legges ut på høring.

Klimakrise og naturkrise

To store kriser preger verden i dag – klimakrisen og naturkrisen. Den store trusselen er arealendringer og dette medfører at både naturmangfoldet og friluftslivet forringes. For å stanse tapet av natur, samt bremse den globale oppvarmingen, må arealforbruket stoppes.

Ivaretagelse av naturen er grunnlaget for et bærekraftig samfunn. En undersøkelse utført av NRK i januar/februar 2024, viser at 58 prosent (6 av 10) nordmenn mener at det blir bygd ned for mye natur i Norge. Det er en økning på 41 prosent bare siden 2021.

Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner
buskerud@fnf-nett.no | Tollbugata 51, 3044 Drammen | 997 31 240
organisasjonsnummer 912 888 193 | www.fnf-nett.no/buskerud

NRK- artikkelen «[Norge i Rødt, hvitt og grått](#)» og NRK TV- serien «Oppsynsmannen» med Bård Tufte Johansen viser hvordan vi bygger ned den viktige naturen, bit for bit.

Konsekvensutredning

Natur og arter utryddes i en skremmende fart, og arealendringer er den viktigste årsaken. Bit-for-bit nedbygging fører til tap av viktige natur- og friluftsområder. Nedbygging av natur er en av de viktigste årsakene til at vi ikke når klimamålene.

I planbeskrivelsen står det at konsekvensutredning ikke er nødvendig fordi konsekvensutredning er gjennomført i forbindelse med kommuneplanarbeidet. Konsekvensutredning gjennomført for områdeplan Treklyngen vedtatt i 2014 mener vi ikke er tilstrekkelig ut fra dagens krav.

Det er viktig at ny kunnskap om naturmangfold innhentes *før* det gjøres en vurdering hvorvidt området er egnet for utbygging. Det må derfor gjennomføres en grundig konsekvensutredning med vekt på natur, miljø og friluftsliv før planene kan gå videre.

Vi mener at planinitiativet har så store negative konsekvenser for folkehelse, idrett og friluftsliv, at en egen konsekvensutredning bør kreves.

Grønnstruktur

I planbeskrivelsen står det at «Det vil innenfor arealer avsatt til industri i områdereguleringen, avsettes deler til grønnstruktur – dette fører til en reduksjon i byggeområdet for næring til fordel for friluftsliv blir innarbeidet i den endelige planen. Høy utnyttelsesgrad på utviklingsområder veies opp mot at deler av utbyggingsareal i områdereguleringen avsettes til arealer for friluftsliv/grøntstruktur. Dette fører til at mindre arealer blir utbygget, men de arealene som blir bebygget – blir høyt utnyttet».

Vi mener at selv om kommunen ivaretar stier gjennom næringsområdet, vil det ha stor påvirkning på verdien av området som et natur- og friluftslivsområde da det ikke gir den samme opplevelsen å gå på tur tett på næringsbygg og alt det medfører av trafikk, bråk etc.

Et viktig friluftslivsområde

Totalt sett foregår det en bit-for-bit- nedbygging av nærtuområdene i og rundt Hønefoss. Området Børdalsmoen ønskes regulert til lett industri, lager, logistikk og forretning med plasskrevende handel (bil, trevare og plantesenter).

Vi mener at Ringerike kommune må prioritere å ivareta de gjenværende grønnstrukturene i og rundt Hønefoss, og vurdere nye reguleringsplaner ut ifra disse.

Næringsutbygging må ikke legge beslag på store mengder skog og populære nærtuområder da det ikke er bærekraftig. Det er i hovedsak nærturen, og den turen du tar hver dag, som påvirker folks helse.

Det planlagte utbyggingsområdet på Børdalsmoen er i dag et viktig friluftslivsområde som vi mener ikke må forringes til fordel for ny industri.

Av våre tilsluttede organisasjoner, er særlig Buskerud orienteringskrets og DNT Ringerike svært aktive i området, der de bedriver aktivitet, frivillighet og folkehelse i naturlige omgivelser. Det er viktig for våre tilsluttede organisasjoner at området på Børdalsmoen beholdes som landbruks-, natur- og friluftsområde, og at de kan fortsette sine aktiviteter her. Det er også et populært tuområde for mange utenfor våre organisasjoner.

Vi kommenterte også viktigheten av å ivareta Børdalsmoen som friluftslivsområde i vårt innspill til [kommuneplanens arealdel](#) i november 2023.

Alle de 14 tilsluttede organisasjonene i FNF Buskerud stiller seg også bak innspillet innsendt fra Fossekallen il orientering og Ringerike o-lag, og mener kommunen må hensynta tilbakemeldinger fra frivilligheten og aktive idrettslag i området.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Buskerud

A handwritten signature in dark ink, reading "Kaja Høgås", positioned above a solid horizontal line.

Kaja Høgås
Koordinator
FNF Buskerud

RINGERIKE KOMMUNE
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Vår ref.: 2024/20204-50

Deres ref.:2021/7782

Dato: 26.06.2026

Ringerike kommune - Reguleringsplan - PlanId 519 - 519 Børdalsmoen - Detaljregulering - Begrenset høring - Uttalelse

Vi viser til brev av 10. juni 2026.

Tiltaket er vurdert ut fra fylkeskommunens rolle som regional planmyndighet, forvalter av fylkesvei, fagmyndighet for kulturminnevern og prosessmyndighet etter vannforskriften. Buskerud fylkeskommune har følgende merknader til varselet.

Kort om saken

Ringerike kommune har sendt et revidert planforslag for detaljregulering av Børdalsmoen ut på begrenset høring. Formålet med planen er å etablere en næringspark for lett industri og plasskrevende handel, samt åpne for datasenter på deler av området. Planen inkluderer også etablering av gang- og sykkelvei gjennom området.

Planforslaget har tidligere vært på offentlig ettersyn. Det kom da innsigelser fra Statens vegvesen og NVE, og for å løse disse har kommunen utvidet planområdet. Utvidelsen skal blant annet gi rom for geotekniske stabiliseringstiltak mot Tyrimyra, en helhetlig teknisk løsning for veinettet og regulering av bussholdeplasser langs E16.

Merknader

Automatisk fredede kulturminner:

Når det gjelder hensynet til automatisk fredete kulturminner og utvidelsen av planområdet for Børdalsmoen, som nå er til begrenset høring, viser vi til fylkeskommunens uttalelse til første gangs offentlige ettersyn, i brev av 12. desember 2025. Vi viser også til brev av 16. februar 2026 fra fylkeskommunen til Ringerike kommune.

PLAN plan og miljø

Postadresse: Postboks 3563, 3007 DRAMMEN

Besøksadresse: Hauges gate 89, 3019 Drammen

Telefon: 32 80 85 00

E-post: post@bfk.no

Internett: www.bfk.no

Org.nr.: 930580260

Hensynet til automatisk fredete kulturminner i planområdet er tidligere ivaretatt gjennom ulike omganger av arkeologiske registreringer og utgravninger med tilhørende dokumentasjon og analyser. Se oppsummeringer og detaljer i vedlagte rapporter.

Når det gjelder automatisk fredete kulturminner, har vi derfor ingen ytterligere merknader til den siste utvidelsen av planområdet.

Vi vil benytte anledningen til å påpeke at det likevel *kan* forekomme automatisk fredete kulturminner i planområdet, og at alle spor etter menneskelig aktivitet, som er eldre enn år 1537, er automatisk fredet, jf. kulturminnelovens § 4. Eksempler på typiske kulturminner i et miljø som dette kan være fangstgroper, kullgroper eller jernvinneanlegg med slagg. For å ivareta meldeplikten etter kulturminneloven (§ 8, andre ledd) ber vi derfor om at kommunen – ved positivt vedtak – innarbeider følgende i planens fellesbestemmelser:

«Dersom det under anleggsarbeid eller tilsvarende framkommer automatisk fredete kulturminner, skal arbeidet straks stanses i den utstrekning det berører kulturminnet eller dets sikringssone på 5 meter. Rette myndighet, fylkeskommunen, skal straks varsles i henhold til kulturminnelovens § 8.»

Vi gjør oppmerksom på at det ikke vil medføre kostnader for verken entreprenør eller grunneier dersom det meldes fra om funn. Kulturminnemyndighetene vil isteden være takknemlig for ytterligere en «prikk på kartet», som kilde til ny kunnskap om vår felles kulturarv.

Videre har fylkeskommunen ingen ytterligere merknader til endringene i planforslaget.

Vennlig hilsen

Sara Norup

Selma-Josephine Charlotte Cecilia Doksæter
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandler automatisk fredede kulturminner: Gaute Reitan

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS

Fra: Trine Børdalen <tri-boer@online.no>

Sendt: 02.07.2026 00:18:38

Til: postmottak <postmottak@ringerike.kommune.no>

Emne: 519 Børdalsmoen

Ut i fra det nye kartet over planområdet utvides arealet inkludert fylling.
38077 m² !

Dette nye innspillet burde det vært tatt høyde for ved oppstart i første planleggingsfasen. Det er velkjent for alle som bruker Børdalsmoen - og det er mange! - at det er en furumo. Det må jo ha fremkommet av prøver av grunnen også. Da er det grunnleggende kunnskap at en furumo består av mye sand - og det er i beste fall pussig å ikke kalkulere inn fyllingen tidlig i prosessen! Man må jo ha forstått at sand raser ut på kanten når det begynner å graves. Det lærte vi vel alle i sandkassa?

Hvilke flere overraskelser kommer?

Jo! Ved en slik fylling som nå er tegnet inn vil turstien bli ødelagt over omtrent en tredjedel av "runden". Den runden som det ble beskrevet at skulle bevares...

Det at stiene skal bevares er tydeligvis bare ord på papiret, som kan strykes når som helst!

Som det står i kommunens brev av 10.06.2026: "Planforslaget vil medføre nedbygging, og ha negative konsekvenser for Børdalsmoen og Hovsmarka som tur- og fritidsområde. Området er mye brukt, og Hovsmarka som sentrumsnært friluftsområde er registrert som et A-område i kommunens friluftskartlegging, det beste resultatet. Planforslaget vil medføre at Hovsmarka blir mindre i utstrekning, noe som kan forringe opplevelsen av området."

Her ville jeg byttet ut ordet "kan" med "vil" - for selvfølgelig vil det forringe opplevelsen av området!

Det er trist og jeg undres over at politikere i Ringerike kommune ønsker å beholde plassen på topp 5 lista over kommuner der det bygges ned verdifulle friluftsområder som dette - kun for utbygges profitt - og at man velger å ikke prioritere og stå opp for verdier som man selv har pekt på som viktig gjennom egne tidligere utredninger...

De fine moene i nærmiljøet bygges ned og det åpnes for varehandel som spres hodeløst rundt omkring hele Hønefoss.

Nå skal Børdalsmoen ofres for ingenting! Jeg håper det tas til fornuft nå:

Det er aldri for sent å snu!

Redd nærskogene!

Prioriter folkehelse og trivsel!

I dette tilfellet vil arbeidsplasser og forretninger kun bli flyttet ut av sentrum og inn i nærskogen. Vi vil jo ikke det!

Dette burde heller samles på områder som allerede er ødelagt (= satt av til formålet tidligere) og lokaler står ledige fordi man ikke trender denne voldsomme og unødvendige utbyggingen.

For min egen del ønsker jeg heller ikke at busstoppet i retning Hønefoss kommer så nært eiendommen min, da erfaringen er støyplager på kveld/natt.

Mvh. Trine Børdalen

Statens vegvesen

RINGERIKE KOMMUNE
Postboks 123 Sentrum

3502 HØNEFOSS

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Jan Antonsen / 69243554

Vår referanse:
24/294991-62

Deres referanse:
21/7782-119

Vår dato:
12.06.2026

Uttalelse – begrenset høring – forslag til detaljregulering for Børdalsmoen – planID 3305_519 – Ringerike kommune

Vi viser til brev av 10. juni 2026 fra Ringerike kommune vedlagt ovennevnte plandokumenter. Frist for uttalelser er 1. juli 2026.

Bakgrunn

Formålet med planforslaget er å legge til rette for en næringspark med virksomheter innen lett industri og plasskrevende handel. Det legges også opp til mulighet for etablering av datasenter på deler av området. I kommuneplanens arealdel er området avsatt til næringsbebyggelse. Planforslaget ivaretar rekkefølgekravet om å etablere gang- og sykkelveg som knytter dagens sykkelvegnett på Risesletta sammen med Hønefoss Nord.

Hensikten med høringen er å gi berørte parter en reell mulighet til å komme med innspill til de endringene som er gjort i planforslaget etter den første høringsrunden. Selv om planen allerede har vært ute til ordinær høring, er det viktig at også justeringene blir vurdert av dem som kan bli påvirket av dem. Høringen bidrar dermed til å sikre medvirkning og at beslutningsgrunnlaget blir så godt og oppdatert som mulig før videre politisk behandling. Den gir også kommunen anledning til å fange opp eventuelle nye problemstillinger eller konflikter som endringene kan ha skapt. På denne måten er høringen et viktig ledd i å kvalitetssikre planen før den eventuelt vedtas.

Statens vegvesens rolle i planleggingen

Statens vegvesen skal sikre at nasjonale transport- og arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen. Målet er et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem innen 2050, med fem likestilte delmål: enklere reisehverdag og økt konkurranse for næringslivet, oppfylle

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Dronningens gate 19
1530 MOSS

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

Norges klima- og miljømål, nullvisjon for ulykker, teknologisk effektivisering og best mulig ressursbruk.

Statens vegvesen forvalter riksvegene og har et sektoransvar for trafiksikkerhet, framkommelighet, universell utforming, klima og miljøhensyn og helhetlig bypolitikk i alle planforslag som berører samferdsel. Vi samarbeider med myndigheter, næringsliv og innbyggere for en bærekraftig transportutvikling.

Vurdering

Uttalelse/innsigelse ved første gangs høring og offentlig ettersyn

I vår uttalelse fra 11. desember 2025 vurderte vi planforslaget opp mot vårt ansvar for trafiksikkerhet, framkommelighet og nasjonale føringer, og pekte på flere mangler og behov for avklaringer.

Vi fremmet innsigelse fordi det ikke var utarbeidet en teknisk plan for tiltak langs E16. Vi så dette som en forutsetning for å kunne vurdere og gjennomføre planforslaget på en forsvarlig måte.

Vi hadde også innsigelse på grunn av manglende byggegrense mot E16. Det må være en tydelig bestemmelse om minimum 50 meters avstand for å ivareta trafiksikkerhet og forutsigbar arealbruk.

Samtidig pekte vi på betydelige utfordringer knyttet til trafikkavvikling i krysset ved Ådalsveien/Årbogveien hvor full utbygging vil gi kø og kapasitetsproblemer som må løses gjennom tiltak eller begrensninger i trafikkmengde.

I tillegg ga vi faglige råd om blant annet universell utforming, kollektivtilrettelegging, sykkelparkering og sikkerhetssoner.

Avklaring av innsigelser

Vi hadde innsigelse på to punkter:

- Teknisk plan for tiltak langs E16 må utarbeides og godkjennes før reguleringsplanen kan vedtas.
- Det må innarbeides en bestemmelse (byggegrense) som forbyr bygninger og tiltak nærmere enn 50 meter fra midtlinjen i E16, med unntak for gang- og sykkelveg og teknisk infrastruktur.

Vi har godkjent teknisk plan og det er nå samsvar mellom reguleringsplankartet og teknisk plan. Vi kunne derfor trekke innsigelsen, jf. vårt brev av 28. april 2026.

Vi kan også trekke innsigelsen knyttet til byggegrense da bestemmelse 3.9.1 ivaretar våre krav.

Innspill til revidert planforslag

Vi har ikke ytterligere merknader.

Statens vegvesen Transport og samfunn
Med hilsen

John Francis Almeida
fungerende seksjonssjef

Jan Antonsen
sjefingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi

BUSKERUD FYLKESKOMMUNE, Hauges gate 89, 3019 DRAMMEN

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS, Postboks 325, 1502 MOSS

Ringerike kommune
Postboks 123 Sentrum
3502 Hønefoss

Hønefoss, 1. juli 2026

Sendes pr. e-post til: postmottak@ringerike.kommune.no

Deres ref: «519 Børdalsmoen»

DETALJREGULERING FOR BØRDALSMOEN – HØRINGSUTTAELSE IFBM. BEGRENSET HØRING JUNI/JULI 2026

Det er positivt at bestemmelser er endret for presisering og ytterligere regulering knyttet til overvann slik det foreligger p.t.

Det er videre positivt at det står krav om at tiltak ikke skal gi økt avrenning mot min eiendom. Det fremstår dog noe uklart om «ikke økt» gjelder maks vannføring (l/s), volum eller begge. Det er viktig at dette gjelder begge da også høyere peak eller kortere konsentrasjonstid vil kunne gi mer erosjon i bekk og raviner.

Vennlig hilsen

Christine Næss Mathiesen

Tlf: 90 94 33 22

e-post: mathiesen@buttingrud.no

DNT Ringerike
Postboks 51
3502 Hønefoss

Hønefoss, 29. juni 2026

Ringerike kommune, reguleringsavdelingen
Postboks 123 Sentrum
3502 Hønefoss.
e-post postmottak@ringerike.kommune.no

Svar på høringsutkast 519 Børdalsmoen

Planene om å etablere en næringspark med datasenter på Børdalsmoen, er nå inne i siste planleggingsfase. Innsigelser fra Statens vegvesen og NVE har ført til at et nytt og detaljert planforslag er sendt ut på begrenset høring. DNT Ringerike er klar over at det bare ønskes svar på endringsforslaget, men vi benytter likevel anledningen til å uttale oss om hele planforslaget og planprosessen. Planene kan jo ikke realiseres før kommunestyret gir sitt endelige svar høsten 2026.

DNT Ringerike har lenge vært bekymret for nedbyggingen av nærturområdene rundt Hønefoss sentrum. Vi luftet det i medlemsbladet vårt Skauleisposten 2026 og vedtok en resolusjon på årsmøtet i mars. De fleste utbyggingsprosjekter har gode formål, men hovedinnvendingen er at det ofte skjer på bekostning av verdifull natur.

Hovsmarka/Børdalsmoen har tradisjon som frilufts- og idrettsområde helt tilbake til tiden før 2. verdenskrig. Seinere ble det klassifisert som LNF-område. Etter nedleggelsen av Follum i 2012 håpet man at ny industri med trestokken som råstoff, ville skaffe nye arbeidsplasser. Store deler av Hovsmarka ble da omdisponert til næringsområde uten for mange protester, men det kom ingen biodrivstoff-fabrikk. I stedet er Børdalsmoen foreslått som næringspark for lett industri og plasskrevende handel. Da synes vi det naturlig å spørre: Er det virkelig nødvendig å ned bygge den aller flotteste delen av Hovsmarka med en virksomhet som med fordel kunne legges til et langt mindre sårbart område.

Hovsmarka er i dag det eneste friluftsområdet som folk fra den nordre delen av byen kan nå lettvinnt med sykkel eller til fots. Her kan de søke skogens ro, de kan plukke bringebær, blåbær og tyttebær og betrakte alle de sjeldne blomstene. Og det hersker ingen tvil om at rekreasjon i naturen gir mye glede og stor helseeffekt. For skoler og barnehager i nærmiljøet har skogsområdet en svært viktig bruksverdi. DNT Ringerike arrangerer iblant fellesturer i området Årbogen-Børdalsmoen-Hovsmarka, og dersom Børdalsmoen bygges ut, blir det mindre aktuelt å arrangere fellesturer når de fineste skogsstiene forsvinner.

Børdalsmoen er et svært krevende utbyggingsområde med leirskråninger på tre sider. I det siste endringsforslaget er det planlagt motfyllinger mot ras i bunnen av de bratte skråningene. I anleggsperioden medfører det store masseforflytninger, men planen er å rekonstruere området til et grøntområde med stier og gangveier. Det er altså klar vilje til å finne en løsning med friluftslivet, men uansett gode intensjoner – den unike Børdalsmoen vil forsvinne som attraktivt nærturområde.

Kommunen er også svært ærlig når de omtaler planen: «Planforslaget vil medføre nedbygging, og ha negative konsekvenser for Børdalsmoen og Hovsmarka som tur- og fritidsområde. Området er mye brukt, og Hovsmarka som sentrumsnært friluftsområde er registrert som et A-område i kommunens friluftskartlegging, det beste resultatet. Planforslaget vil medføre at Hovsmarka blir mindre i utstrekning, noe som kan forringe opplevelsen av området.»

Det bygges hele tiden nye boliger i den nordre bydelen, og presset på gjenværende friarealer vil bare øke i de nærmeste årene. Da er det lite framtidsrettet politikk å bygge ned disse verdifulle friområdene. I stedet burde kommunen ta konsekvensen av sine egne vurderinger og la Hovsmarka og Børdalsmoen få leve som friluftsområde med færrest mulig inngrep.

Befolkningen i nordre bydel har i dag et fint skogområde til friluftsliv, men dersom planene realiseres, vil bare det nærmeste området nord for ungdomsskolen være tilgjengelig i framtida. Resten av området blir redusert til stier mellom store næringsbygg.

Vi oppfordrer kommunen til å se på de samlede konsekvensene av utbyggingsplaner og aktivitetsanlegg som nå foreligger med hensyn til friluftsliv, og dokumentere dette med kart og beskrivelse før Børdalsmoen tas opp til politisk behandling.

Vennlig hilsen

Tom-Erik Bakkely

Styreleder DNT Ringerike

Kopi:

Styret og administrasjonen i DNT Ringerike

FNF Buskerud

Buskerud fylkeskommune

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Fra: Elin Hurum <elin_huen@hotmail.com>
Sendt: 21.06.2026 22:11:36
Til: postmottak <postmottak@ringerike.kommune.no>
Emne: 519 Børdalsmoen

Høringsuttalelse

Bevar Børdalsmoen , nei til utbygging !

Viser til Klima og energiplanen for Ringerike Kommune 2021-2030 4.1.4

Øke mosaikken i landskapet gjennom helhetlige planlegging, og ved å ta vare på grønne korridorer og varierte naturtyper.

Ha gode, helsefremmende natur og grøntområder.

Ha nærturområder i og nær Hønefoss.

Viser også til at Ringerike kommune har registrert Børdalsmoen og Hovsmarka som et A område i kommunens friluftslivkartlegging , altså det beste resultat et friluftslivsområde kan få !

Mange av Hønefoss innbyggere er brukere av Børdalsmoen i Hovsmarka. Det er innbyggere i alle aldersgrupper, fra små barn, unge, voksne og eldre som bruker Børdalsmoen regelmessig, mange daglig.

Børdalsmoen ligger i nærmiljøet til 3 barnehager, barneskole, ungdomsskole. Og som forskning viser har natur og tur områder som Børdalsmoen, en positiv effekt på de med lære og adferdsproblemer. Ikke minst til fysisk trening og lek. På Børdalsmoen er det ikke trafikk, og alle kan bevege seg trygt uten å tenke på biltrafikk. Her kan barn og unge lære om naturen, se og høre fugle og dyreliv. Lære om de forskjellige plantene, blomster og trær som vokser der. Se årstidene skifte, og kan ha en naturlig bakke under føttene, ikke asfalt.

Det er i strid med retningslinjer for barn og unges interesser- det stilles krav om fullverdig arealmessig erstatning. Det finnes ikke erstaningsområder i nærheten.

Ringerike kommune ønsker også at den eldre generasjonen, skal klare å bo lengst mulig hjemme. Kommunen har holdt kurs i forhold til dette. Da er fysisk bevegelse og trening viktig for å opprettholde kroppens funksjoner. Børdalsmoen er et flatt område og lett å kunne bevege seg i forhold til det å begynne og ble eldre. Har på mine mange turer på Børdalsmoen møtt grupper og enkeltpersoner som er godt voksne , som går på tur og trener her. Det å gå på skogbunn i forhold til asfalt, er skogbunn ikke så belastende for skjelettet. Det å kunne ha tilgang til dette i nærområdet sitt betyr mye. Ikke minst økonomisk for kommunen, i forhold til reduserte helseutgifter, eks mindre fall, lårhalsbrudd, dermed færre sykehusinnleggelser. Og den psykiske helse delen, hvor viktig naturområder har for vår psykiske helse. Og i tillegg møter man alltid noen på Børdalsmoen, noen som slår av en prat, som kan gjøre dagen bedre for de som sliter psykisk eller føler seg alene.

Store arealreserver er avsatt til næring, forretning og industri i kommunen. Det er ledige arealer på Hen, Hov, Øvre/Nedre Kilemoen. Derfor bør det være mulig å flytte arbeidsplassene fra

Eikli til allerede utviklede arealer, enn å "ta hull" på nye områder. Børdalsmoen er den siste intakte furumoen her i kommunen, og bør derfor ikke bygges ut. Vi trenger nye arbeidsplasser i kommunen, men det blir ikke særlig mange nye, når det er snakk om å flytte eksisterende arbeidsplasser fra et sted til et annet.

Hønefoss/Ringerike var kjent for sine grønne skoger og natur. En kommune som folk ønsket å bosette seg, på grunn av nærheten til naturen. Men nå ligger dessverre, Ringerike på 5 plass i Norges kommuner, i bygge ned natur. (Ring blad 19.03.2025) Og nå står Hønefoss, og vi innbyggere i fare for å miste enda mer av natur og turområder, Børdalsmoen i Hovsmarka. Et svært viktig friluftsområde her i Hønefoss. Derfor håper jeg og mange innbyggere i byen, at dere politikere stemmer for å bevare Børdalsmoen, og nei til utbygging !

Viser til §112, miljøparagrafen

Vern av naturen for kommende generasjoner. Den gir innbyggere rettigheter, og pålegger myndighetene ansvar.

Håper derfor at politikerne ser sitt ansvar i forhold til oss innbyggere, både oss som er her nå, og til de kommende generasjoner også, og stemmer nei til utbygging av Børdalsmoen !

Ringerike kommune har som skrevet over, registrert Børdalsmoen i Hovsmarka, som et svært viktig friluftsområde . Og som har fått A som er det beste resultat et friluftslivsområde kan få. Dette området bør derfor bevares! Et område som vi som er innbyggere i Hønefoss bruker daglig, som vi ønsker å fortsette å bruke som det er i dag ! Bevar Børdalsmoen !

Vennlig hilsen

Elin Hurum

Fra: Grethe Karin Hansen <gkrabba@hotmail.com>

Sendt: 29.06.2026 16:50:20

Til: postmottak <postmottak@ringerike.kommune.no>

Emne: Kommentar til planforslag - Børdalsmoen

Dette vil føre til en rasering av hele friluftslivet for beboere i nærheten. Her har vi helt fra barnsben av lekt, jogget og gått. Området er mye benyttet av skoler og barnehager i nærheten. Eneste alternativet blir å gå på asfalt eller kjøre bil langt av gårde, for de som har det, hvis man vil være i aktivitet.

Hvis det godtas utbygging på Børdalsmoen/Hovsmarka vil det vise at politikerne ikke tar innbyggernes helse på alvor.

Nei, til utbygging av Børdalsmoen/Hovsmarka

Mvh

Grethe Karin Hansen

Sendt fra [Outlook for iOS](#)

Fra: Oddbjørn Andstad <andstadoddbjorn@gmail.com>

Sendt: 20.06.2026 19:02:56

Til: postmottak <postmottak@ringerike.kommune.no>

Emne: 519 Børdalsmoen Høringsuttalelse

Ringerike kommune har registrert Børdalsmoen og Hovsmarka som et som et A-område i kommunens friluftslivsområde . Altså det beste resultatet et friluftslivsområde kan få. Dette er et viktig område for oss beboere her i Hønefoss. Et nærområde som mange av oss bruker mye. Dette er et viktig område for oss innbyggere, fysisk og psykisk. Viktig i forhold til at det ligger både barne og ungdomsskole og barnehager i området, som også er brukere av området. Og forskning viser viktigheten av nærheten til naturen for barn unge og voksne. Derfor bør Børdalsmoen ikke bli utbygget, men være et naturområde som det er nå.

Vennlig hilsen
Oddbjørn Andstad
Rabbaveien 92
3515 Hønefoss

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

30.06.2026

Vår ref:

2024/44706

Deres dato:

10.06.2026

Deres ref:

2021/7782

RINGERIKE KOMMUNE
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Brede Kihle, 32266865

Ringerike - Uttalelse til begrenset høring av detaljregulering for Børdalsmoen

Vi viser til brev av 10. juni 2026.

Bakgrunn

Det fremgår av høringen at det er behov for å utvide planområdet for å legge til rette for en motfylling i skråningen mot Tyrimyra som stabiliserende tiltak for utbyggingsplanene ved Børdalsmoen. Videre utvides planområdet nordover for å kunne utforme en helhetlig teknisk plan for veinettet med blant annet busslomme langs E16. Tiltakene er foreslått som løsning på innsigelsene fra NVE og Statens vegvesen.

Vi har i brev av 16. februar 2026 kommet med innspill til utvidelsen av planområdet.

Statsforvalterens rolle

Vi skal bidra til at planer ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser innen landbruk, klima og miljøvern, folkehelse, barn og unges interesser, samfunnssikkerhet og gravplasser. Statsforvalteren skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innen våre ansvarsområder blir fulgt opp i kommunale planer. Kommunen er planmyndighet og har ansvaret for at plan- og bygningslovens formelle krav til innhold og planprosess oppfylles i planarbeidet.

Vurdering

Vi har i [Statsforvalterens forventninger til kommunal arealplanlegging for 2026](#) og på vår nettside med oversikt over [føringer for kommunal planlegging](#) redegjort for viktige føringer innen vårt ansvarsområde. Kommunen har et stort ansvar for å ivareta nasjonale og viktige regionale interesser i planleggingen.

Vi har vurdert endringen det legges opp til ut fra regionale og nasjonale hensyn innenfor våre

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

ansvarsområder. Basert på oversendt informasjon har vi ingen konkrete merknader til dette.

Tiltaket kan likevel ha negative virkninger for ulike interesser som kommunen er satt til å ivareta. Vi forutsetter at kommunen vurderer alle relevante forhold i saken.

Når det gjelder forslag om å legge til rette for datasenter på deler av arealet, uttalte vi oss negativ til dette under høringen av planen i 2025. Vi argumenterte med at noe av formålet med planarbeidet var å legge til rette for transformasjon av Eikli-området i Hønefoss ved at lager/industri og forretninger for plasskrevende varer kunne flytte og etablere seg ved Børdalsmoen. Dette for å tilrettelegge for transformasjon og frigjøre plass til blant annet boligutvikling ved Eikli. Videre mente vi det var utredet dårlig for energibehovet og hvordan overskuddsvarmen ble utnyttet. Vi viste til statlige planretningslinjer for klima og energi hvor det i punkt 4.3 i) står at *«kommunene skal legge til rette for utnyttelse av lokale varme- og kjølekilder, herunder overskuddsvarme. Kommunene skal også legge til rette for fjernvarme eller andre felles løsninger for varme- og kjøleforsyning der det er hensiktsmessig»*. Vi anbefalte at dette ble vurdert i sammenheng med planene for datasenter ved Årbogen med tanke på infrastruktur som skal til for å utnytte overskuddsvarmen som blir produsert

Vi har for kort tid siden overtatt myndigheten til å behandle utslippssøknader fra datasentre. Vi vil derfor informere om at det kreves egne tillatelse etter forurensningslovverket for denne typen virksomheter.

Datasentre medfører støy fra kjøleanlegg og fra testing av nødstrømsaggregater. Miljødirektoratets veileder M-2061 til støyretningslinjen T-1442, gir veiledning om støy fra datasentre i kap. 2.2. Datasentre krever mye strøm, og de må sikre strømforsyning ved strømbortfall. Praksis i bransjen hittil er å ha en rekke dieselfyrte nødstrømsaggregater. Disse testkjøres jevnlig, og dette medfører støy og utslipp til luft. Det er vanlig at store volumer med drivstoff lagres på tank. Noen anlegg kan ha så store mengder at de blir omfattet av storulykkeforskriften.

Dersom et datasenter har nødstrømsaggregater som har en sammenlagt nominell tilført termisk effekt på over 50 MW, er det omfattet av industriutslippsdirektivet og må ha en tillatelse etter forurensningsloven.

Ulike typer av kjølesystem har ulike typer miljøpåvirkning knyttet til for eksempel bruk av kjemikalier, støy, eller utslipp av kjølevann med temperaturpåvirkning på resipient. Et datasenter kan ha behov for store mengder vann til kjøling dersom vann velges som kjølingsmedium. Begna er allerede påvirket av hydrologiske endringer grunnet vannkraft. Uttak av vann kan utløse konsesjonsplikt etter vannressursloven med NVE som myndighet. Statsforvalteren er forurensningsmyndighet for utslipp av kjølevann. Vi vil i utgangspunktet sterkt anbefale at det ikke planlegges for kjølesystemer som fører til økt vannuttak eller varmeutslipp til vassdraget. Det bør derfor vurderes løsninger med tørrkjøling med luft eller et system der vannet resirkuleres i anlegget uten utslipp av kjølevann til resipient.

Ved utarbeidelse av ROS-analyse for datasenter er det videre viktig at relevante aktører blir invitert med i forbindelse med fareidentifisering, vurdering av risiko og vurdering av risikoreduserende tiltak. Relevante aktører i denne forbindelse er nødetater, beredskapskoordinator i kommunen og andre regionale og lokale aktører. Ved etablering av datasenter er det viktig å identifisere andre potensielle farer utover det som er listet opp i DSB sin veileder på samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging, dersom det er relevant. Det skal også vurderes hvorvidt etablering av datasenter kan medføre sårbarheter og risiko for omkringliggende områder. Det er også sikkerhet- og beredskapskrav til etablering og drift av datasenter etter [forskrift om datasenter](#).

Basert på denne informasjonen ber vi derfor om at det gjøres en grundig vurdering av planene om etablering av datasenter ved Børdalsmoen før planforslaget blir endelig vedtatt.

Vi vil på generelt grunnlag anmode kommunen å kvalitetssikre plankartet og bestemmelsene før planforslaget eventuelt vedtas.

Vi ber om å få tilsendt vedtaket i saken og eventuelt godkjent reguleringsplan.

Med hilsen

Carl Henrik Jensen
fagleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Brede Kihle
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Buskerud fylkeskommune
Statens Vegvesen
Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Postboks 3563
Postboks 1010 Nordre Ål
PB 5091 Majorstuen

3007	DRAMMEN
2605	LILLEHAMMER
0301	OSLO